UUTISET

Sianlihan tilanne näyttää erittäin positiiviselta. Viennin aloitus voi viedä joitakin kuukausia, mutta yritysten kannattaa luoda suhteita valmiiksi. **ULKOMAANKAUPPAMINISTERI LENITA TOIVAKKA**

PTT ennustaa asuntojen halpenevan

Asuntojen hinnat laskevat 0,7 prosenttia koko maassa tänä vuonna. Pellervon taloustutkimus PTT julkisti ennusteensa tiistaina.

Alueelliset erot hintakehityksessä ovat PTT:n mukaan keskimääräistä pienemmät. Ennuste ulottuu vuoteen 2017.

Helsingissä asunnot halpenevat ennusteen mukaan 0,5 prosenttia. Tätä pidetään hyvänä vakaiden asuntomarkkinoiden kannalta.

”Yksiöiden hinnat nousivat hyvin nopeasti finanssikriisin jälkeen”, PTT:n tutkimusjohtaja **Markus Lahtinen** arvioi.

Lahtinen ennakoi, että Helsingissä hintojen lasku jää väliaikaiseksi ilmiöksi. Makrotalouden vakava sokki muuttaisi tilanteen.

Tällainen shokki vaarantaisi koko Suomenkin asuntomarkkinoita. Riski on PTT:n mukaan tavallista suurempi kolmena seuraavana vuonna.

Muuttoliike keskikaupungille ja keskuksiin on jäämässä väliaikaiseksi ilmiöksi. Kehyskuntiin muutetaan taas, kunhan suhdanne paranee.

Uusien asuntolainojen keskikoron PTT odottaa alenevan keskimäärin 1,6 prosenttiin tänä vuonna.

Vuodenvaihteessa korko oli 1,7 prosentin vaiheilla.

Asuntolainojen marginaalit ovat laskussa, keskimäärin 1,3 prosenttiin. Keskikorko tämän päälle olisi 0,3 prosenttia, vuoden euriborin verran.

Vuokrien uskotaan edelleen jatkavan nousuaan vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa. PTT ennustaa kaksi prosenttia lisähintaa.

ARA-asuntojen vuokrat nousevat ennusteen mukaan vielä nopeammin, kolme prosenttia vuodessa.

PTT:ssä katsotaan vuokra-asuntojen tarjonnan varmistamisen vaativan nykyistä pitkäjänteisempää politiikkaa. Tämä palauttaisi luottamuksen tuettujen asuntojen rakentajiin.

JUHANI VIITALA

Kotihoidon käynti kestää kymmenen minuuttia

Vanhusten kotihoito on ammattiliitto Superin mukaan pahenevassa kriisissä. Kymmenen minuutin käynnillä ei ehditä antaa laadukasta hoitoa.

Superin jäsenet ovat selvityksen mukaan huolissaan kotihoidon laadusta ja asiakkaiden turvallisuudesta. Super edustaa lähihoitajia ja perushoitajia.

Yhteydenotot alalla työskenteleviltä lisääntyivät kahtena viime vuonna.

”Asiakkaan luona ollaan kymmenen minuuttia suunnitellun 30 minuutin sijasta”, Superin puheenjohtaja **Silja Paavola** sanoo.

Kotihoidon asiakkaat ja omaiset luottavat kotikäyntien turvaavan kotona pärjäämistä. Tähän ei Paavolan mukaan anneta mahdollisuutta.

Hoidon laatu huolestutti 95:tä prosenttia kyselyn vastaajista. Liian vähästä työvoimasta valitti 70 prosenttia.

Viidennes arvioi hoitosuunnitelmien toteutuvan.

Vanhuspalvelulaki vahvisti vuonna 2013 laitoshoidon vähentämistä. Kotihoidon kehittäminen kuitenkin jäi. Hoidettavat ovat monisairaita.

”Kotikäynnit lisääntyvät monissa kunnissa tuhansilla vuodessa.”

Henkilökuntaa tarvitaan Paavolan mielestä lisää, sillä työn organisointi ja tekniset apuvälineet eivät riitä. Sijaisia ei palkata sairausajaksi.

”Kaksi kolmasosaa vastaajista harkitsi alan vaihtoa”, Paavola kertoo.

Paavola ehdottaa yksilöllistä ja monialaista arviota, onko vanhuksen hoitopaikka kotona. Kotihoidon asiakkaiden kunto heikkenee.

Superin kyselyyn vastasi 2 400 jäsentä. Ammattiliittoon kuuluu yli 86 000 lähihoitajaa ja perushoitajaa.

JUHANI VIITALA

Seinäjoen Sarka-messut entistä monipuolisempi

SEINÄJOKI (MT)
Sarka-messut on tänä vuonna valikoimaltaan entistä monipuolisempi tapahtuma, toimitusjohtaja **Sami Yli-Huumo** lupaa.

”Olemme maatilarakentamisen ammattitapahtuma. Olemme saaneet koottua Seinäjoelle niin kattavasti maatalouspuolen toimijoita, että sopiva yhteistyökumppani maatalousyrittäjälle löytyy taatusti.”

Näytteilleasettajia messuilla löytyy maatilarakentamisen kaikista työvaiheista.

”Meillä on perustuksista ja pohjatutkimuksista vesikattoon kaikki, mikä liittyy maatilapuolen uudis- ja korjausrakentamiseen”, Yli-Huumo toteaa.

Paikalla on myös monia kaluste-, ikkuna- ja ovivalmistajia.

”Edellisvuosia laajemmin esillä ovat myös rakentajien runkotoimittajat.”

”Lisäksi lämmityspuolella on muutamia uusia järjestelmävalmistajia.”

Sarkamessut saapuvat Seinäjoelle nyt kuudetta kertaa.

Korjausrakentaminen on tällä hetkellä yleistymässä.

”Kymmenen, viisitoista vuotta sitten Suomessa investoitiin paljon uudisrakentamiseen. Nyt silloin rakennetuilla tiloilla alkaa olla korjauspaineita”, Yli-Huumo kertoo.

Monella tilalla ajankohtaiseksi on tullut lämmitysjärjestelmien, sekä navettapuolella robottien, uusiminen.

Kävijämäärä vakiintunut kymmeneentuhanteen

Sarka-messujen kävijämäärä on vuosien saatossa asettunut noin kymmenentuhannen vierailijan paikkeille.

Näytteilleasettajia Seinäjokiareenan tiloihin mahtuu hieman yli 200.

”Emme kuitenkaan tuijota niinkään orjallisesti kävijöiden lukumäärää. Tärkeintä on, että ne, jotka paikan päälle saapuvat, ovat tyytyväisiä messujen antiin.”

JUKKA KOIVULA

TALOUDESTA LYHYESTI

Metson teknologiaa Indonesiaan

Metso toimittaa automaatioteknologiaa PT Cikarang Listrindo -yhtiön kahden voimakattilan ohjaamiseen Indonesiaan.

”Tilaus on Metson voimalaitosautomaation läpimurto Indonesiassa”, sanoo Metson Indonesian-maajohtaja **Pete Teh**. Hiiltä käyttävien kattiloiden yhteisteho on 280 megawattia.

Ruokakauppa kasvoi, hinta laski

Päivittäistavaroiden vähittäismyynti kasvoi joulukuussa 0,6 prosenttia vuodentakaisesta, vaikka ruuan hinta laski yhden prosentin edelliseen joulukuuhun verrattuna.

Päivittäistavaroiden myynnin arvo oli joulukuussa 1 547 miljoonaa euroa.

Alkoholin ja tupakan hinnat nousivat, mutta elintarvikkeiden hinnat sen sijaan laskivat prosentin ja käyttötavaroiden hinnat 0,4 prosenttia.

Koko viime vuonna ruuan hinta nousi vain 0,2 prosenttia.

Asuntoyhtiöiden lainat yleistyvät

Asunto-osakeyhtiöiden ottamat lainat yleistyvät asiakkaiden itse ottamien lainojen kustannuksella, ennustaa Hypoteekkiyhdistyksen (Hypo) toimitusjohtaja **Ari Pauna**.

”Yhtiö saa halvempaa lainaa kuin yksityinen”, Pauna sanoo.

Pauna arvioi, että pankkien kyky myöntää asuntolainoja supistuu.

”Pankkikilpailu kiristyy ja sähköistyy.”

Riski sähkön kulutuksen rajoituksiin on kasvanut

Kotimainen sähköntuotanto ei riitä kattamaan kulutusta huippukysynnän aikana nyt eikä tulevaisuudessa. Todennäköisyys kulutuksen lyhytaikaisiin rajoituksiin on kasvanut, todetaan Pöyryn selvityksessä.

KARI SALONEN

Tehopulan iskiessä kantaverkkoyhtiö Fingrid ohjeistaisi paikallisia sähköyhtiöitä, jotka katkaisisivat sähkön ensimmäisenä kotitalouksilta. Katkoja kierrätettäisiin alueittain ja kaupunginosittain.

Olkiluodon kolmannen ydinvoimalan valmistuminen lisää sähköntuotannon kapasiteettia vuosikymmenen lopulla, mutta Suomeen on tuotava sähköä senkin jälkeen talvipakkasilla.

Ennen Olkiluoto 3:n käynnistymistä sähkön tuontitarve on kulutushuippujen aikana 2 800 megawattia ja erittäin kylminä talvina jopa 4 000 megawattia.

Pöyryn tiistaina julkistetun selvityksen mukaan tuonti naapurimaista riittää kattamaan Suomen kulutuksen ja oman tuotannon eron.

Todennäköisyys kulutuksen rajoituksiin ongelmatilanteissa on kuitenkin kasvanut.

”Ongelmia voivat aiheuttaa useat samanaikaiset merkittävät häiriöt tai rajoitteet tuonnissa”, sanoi Pöyry Management Consultingin johtava konsultti **Jenni Patronen** työ- ja elinkeinoministeriön järjestämässä tiedotustilaisuudessa Helsingissä.

Kaapeliyhteys Ruotsiin poikki

Selvitystä kommentoinut kantaverkkoyhtiö Fingridin toimitusjohtaja **Jukka Ruusunen** totesi, että riski kulutuksen rajoituksiin on todellinen. Sellaiseen tilanteeseen voitaisiin ajautua jo tänä talvena, jos kireä pakkasjakso kestää viikon.

”Jos vaikka toinen Olkiluodon ydinvoimaloista jouduttaisiin jostain syystä pysäyttämään ja siirtoyhteydessä Ruotsiin olisi ongelmia samaan aikaan, silloin olisimme vaikeuksissa.”

Ruususen mukaan tehopula olisi hallittavissa rajoittamalla sähkönkulutusta. Sitä varten kantaverkkoyhtiöllä ja paikallisilla sähköyhtiöillä on suunnitelmat valmiina.

Sähköntuotannon kapasiteetti ja kysyntä Suomessa

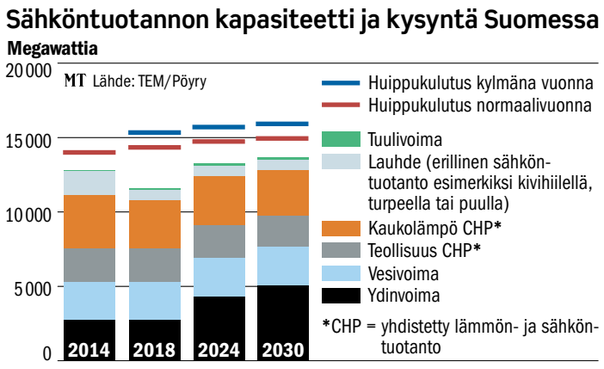

Tehopulan iskiessä Fingrid ohjeistaisi paikallisia sähköyhtiöitä, jotka katkaisisivat sähkön ensimmäisenä kotitalouksilta. Katkoja kierrätettäisiin alueittain tai kaupunginosittain.

Hetkellisesti sähkön markkinahinta voisi nousta Ruususen mukaan vaikkapa 2 000 euroon megawattitunnilta. Viime aikoina markkinahinta on Suomessa ollut noin 30–40 euroa megawattitunnilta.

Sähkönsiirron rajayhteydessä oli ongelmia viimeksi eilen tiistaina, kun yhteensä 1 200 megawatin merikaapelit Suomen ja Ruotsin välillä olivat poikki. Yhteen kaapeliin tehtiin huoltoa ja toinen putosi pois yllättäen.

Voimalaitoksia poistuu tuotannosta

Tehovajausten riski kasvaa, koska voimalaitoksia poistuu tuotannosta lähivuosina. Lauhdesähkön kannattavuus on ollut heikkoa ja kapasiteettia on jo purettu. Myös sähkön ja lämmön yhteistuotantoa muutetaan pelkästään lämpövoimaloiksi.

Pohjolan Voiman toimitusjohtajan **Lauri Virkkusen** mielestä Suomessa tarvitaan jatkossakin tehoreservijärjestelmä, joka varmistaa sähkön saannin huippukulutustilanteissa.

Lauhdelaitoksia tarvitaan Virkkusen mukaan entistä enemmän, kun sähköjärjestelmään tulee sään mukaan vaihtelevaa tuulivoimaa.

”Jos yhteiskunta haluaa varmistaa sähkön saatavuuden kaikissa olosuhteissa, on huolehdittava siitä, että lauhdelaitokset ovat käytettävissä. Nykymenolla esimerkiksi Pohjolan Voiman Porissa ja Kristiinankaupungissa sijaitsevia laitoksia uhkaa sulkeminen, vaikka niillä olisi vielä teknistä käyttöikää jäljellä”, Virkkunen sanoi tiedotteessa.

Pohjolan Voiman Porin ja Kristiinankaupungin kivihiilivoimaloiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 465 megawattia. Kotkan Mussalossa purettavan voimalan kapasiteetti oli 300 ja Kristiinankaupungissa ja Vaasassa suljettavien öljylauhdelaitosten teho 365 megawattia.

Fortumin Inkoon suljettu hiilivoimala oli teholtaan 1 000 megawattia.

JUHA KAIHLANEN

PAUKKUPAKKASET

Riittääkö sähkö?

Työ- ja elinkeinoministeriö, Energiateollisuus ry, Fingrid Oy, Metsäteollisuus ry ja Suomen Elfi Oy tilasivat Pöyryltä arvion Suomen sähkötehon riittävyydestä ja sähköntuotannon kapasiteetin kehityksestä.

Raportissa arvioidaan tuotantoa ja kulutusta lyhyellä (vuoteen 2018), keskipitkällä (2018–2025) ja pitkällä aikavälillä (2030 saakka).

Raportin arviot perustuvat Pöyryn näkemyksiin ja analyysiin.

”Sininen taivas, puhdas vesi”

Kiinan kauppaministeri herkistyi suomalaisesta ruuasta

PEKING (MT)
Suomalaiset jatkoivat tiistaina Pekingissä Kiinassa ponnistelujaan ovien avaamiseksi suomalaiselle ruualle.

Kiinan kauppaministeri **Gao Hucheng** suorastaan herkistyi, kun puheeksi tuli suomalainen ruoka.

”Sininen taivas, puhdas vesi – mieleeni tulee lapsuuteni Kiina”, ministeri sanoi suomalaisvierailleen. Nyky-Kiinan ongelmina ovat ilman, veden ja maaperän saastuminen.

Vierailua johti ulkomaankauppaministeri **Lenita Toivakka** (kok.) ja mukana oli sekä Eviran, ministeriöiden ja yritysten edustajia.

Suomalaisten viestinä oli halu lisätä puhtaan, turvallisen ja jäljitettävän ruuan kauppaa Kiinaan. Kiinalaisministerille se sopi, ja hän suorastaan kehotti suomalaisia tekemään tuotantoaan tunnetuksi ja lupasi auttaa asiassa.

”Viesti oli hyvin positiivinen, ja kertoo erityisistä kauppasuhteistamme Kiinaan”, Toivakka sanoi MT:lle.

Suomi solmi ensimmäisenä länsimaana pitkän kauppasopimuksen Kiinan kanssa vuonna 1953.

Sianlihaa tänä vuonna

Suomalaiset tapasivat myös kiinalaisia elintarvikeviranomaisia eli sikäläisen Eviran. Se antoi jo pari viikkoa sitten vihreää valoa suomalaiselle sianlihan viennille, mutta vaati joitakin korjauksia vientiä mieliviltä lihayrityksiltä. Suomi on kuitenkin maana hyväksytty vientikelpoiseksi.

Atrian Nurmon-tehtaan ja HKScanin Forssan-laitoksen hyväksyminen eivät edellytä enää suuria korjauksia, mutta Snellmanin sianlihan viennin esteenä on toistaiseksi sian- ja naudanlihan käsittely samoissa tiloissa.

”Sianlihan tilanne näyttää erittäin positiiviselta. Viennin aloitus voi viedä joitakin kuukausia, mutta yritysten kannattaa luoda suhteita valmiiksi”, Toivakka vinkkaa.

Myös Eviran pääjohtaja Matti Aho oli lämpimästä vastaanotosta yllättynyt.

”Vienti voi alkaa, kun yritykset ovat tehneet vaadituu korjaukset ja me olemme hyväksyneet ne ja kirjelmöineet Kiinaan.”

Aho muistuttaa, että mukaan kyse on lihan, mutta ei sivutuotteiden, kuten sisäelinten ja saparoiden viennistä.

Niitä varten tarvitaan uudet tarkastukset.

Bse-neuvottelut alkuun

Suomi ja Kiina aloittivat nyt myös hyväksymismenettelyn Suomen alhaisen bse-statuksen hyväksymiseksi. Siten Suomesta voitaisiin viedä myös naudanlihaa.

Siipikarjasta ei puhuttu tässä vaiheessa.

Myös Valio odottaa kiinalaisilta vihreää valoa Turengin ja Lapinlahden tehtailleen, jotta voisi laajentaa maitojauheiden vientinsä myös äidinmaidonvastikkeisiin.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Suomen ilman ja vesien puhtaus vetosi Kiinan kauppaministeriin Gao Huchengiin, joka otti vastaan ulkomaankauppaministeri Lenita Toivakan tiistaina Pekingissä.

Vilja-alan yrityksillä vientilupia jo on esimerkiksi kauralle. Yrityksistä Polar Oats, Helsingin Mylly ja Myllyn Paras ovatkin etsimässä sopivia ostajia jyvilleen, hiutaleilleen ja pikapuuroilleen.

Kiinassa vierailee Toivakan mukana parhaillaan ruoka- ja tietotekniikan alan yritysvaltuuskunta.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Vaikutusta tuottajahintaan?

PEKING (MT)
Myös Atrian johtaja **Markku Hirvijärvi** uskoo sianlihan viennin alkavan jo tänä vuonna. Asiakkaita on jo katsottuina.

Laivoihin pakattaisiin esimerkiksi kinkkua ja etuneljänneksiä, ja lihat voisivat päätyä ravintoloihin tai teollisuuden kautta kuluttajille.

Entä nouseeko tuottajahinta?

”Sitä on vaikea sanoa. Se riippuu markkinahinnasta, ja kysymys on nyt vasta viennin aloituksesta.”

Vientikauppa ei ole ollut tähänkään saakka kannattavaa esimerkiksi Aasiaan, Hirvijärvi huomauttaa.

Suomalaista lihaa markkinoidaan puhtaudella, ja siitä saadun lisäarvon tulisi nostaa hintaa ainakin 10 prosentin luokkaa, jotta jakovaraa jäisi.

Sitä ennen laatumaineen tulisi tulla kuluttajien tietoon.

EIJA MANSIKKAMÄKI

» Vientikauppa ei ole ollut tähänkään saakka kannattavaa esimerkiksi Aasiaan.«

MARKKU HIRVIJÄRVI